

Махсус дуолар ҳақида - сафар ва ундан қайтиш дуоси

12:32 / 19.03.2018 13585

4649. Абу Ҳурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

**«Набий соллаллоху алайҳи васаллам қачон сафарга отлансалар,
«Аллоҳумма! антас-соҳибу Фис-сафари вал халифату фил аҳл.
Аллоҳумма! инни аъузу бика мин ваъсаис-сафари ва каобатил
мунқалаби ва суъул манзари фил аҳли вал маали. Аллоҳумма! итви
ланал арза ва ҳаввин алайнас-сафар», дер эдилар».**

Шарҳ: Бу дуонинг маъноси: «Аллоҳим! Сен сафарда соҳибсан ва аҳлда
халифа – ўринбосарсан. Аллоҳим! Сендан сафарнинг мاشаққатидан,
маҳзун бўлиб қайтишдан ҳамда аҳл ва молда ёмон манзара бўлишидан
паноҳ сўрайман. Аллоҳим! Бизга ерни яқин ва сафарни осон қилгин».

4650. Ибн Умар розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

**«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам сафарга чиқиб, туяларига
мингандарида уч марта такбир айтар ва:**

«Субаҳаналлазии саххара ланаа ҳааза. Ва маа куннаа лаҳу муқринийн ва иннаа ила роббинаа ламунқалибун. Аллоҳумма! Иннаа насьалука фии сафаринаа ҳааза ал-бирра ват-тақва ва минал амали маа тарзаа. Аллоҳумма! Ҳаввин алайнаа сафарана ҳааза ватвиъ аннаа буъдаху. Аллоҳумма! Антас-соҳибу Фис-сафар вал халифату фил аҳл. Аллоҳумма! Инний аъуузу бика мин ваъсаис сафари ва каобатил манзари ва суъил мунқалаби фил мали вал аҳли», дер эдилар.

Қачон қайтсалар ҳам шуларни айтардилар ва «Ойибұна, таибұна, обидуна лироббинаа ҳаамидун»ни зиёда қилар эдилар».

Иккисини бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Шарҳ: Дуонинг маъноси: «Бизга буни бўйсундирган Зот покдир. Биз бунга қодир эмас эдик. Ва албатта, биз Роббимизга қайтгувчилардирмиз. Аллоҳим! Албатта, биз ушбу сафаримизда яхшиликни, тақвони ва Ўзинг рози бўладиган амални сўраймиз. Бизларга бу сафаримизни осон қилгин. Аллоҳим! Сен сафарда соҳибсан ва аҳлда халифа – ўринбосарсан. Аллоҳим! Сендан сафарнинг машаққатидан, аҳл ва молда маҳзун бўлиб қайтишдан ҳамда ёмон манзара бўлишидан паноҳ сўрайман. Роббимизга қайтувчимиз, тавба қилувчимиз, ибодат қилувчимиз, ҳамд айтувчимиз»

Инсон маркабга мингандаги ўзида алла қандай бир қўтаринкилик, ғуур ва манманлик пайдо бўлганини сезади. Ана шунда дарҳол Аллоҳни эсласа, унга маркаб миниш имконини берган Зотни эсласа, Унга шукронда ўлароқ ушбу ривоятдаги дуони ўқиса, ҳамма нарса ўрнига тушади.

«Бизга буни бўйсундирган Зот покдир».

Яъни «Бизга бу маркабни берган Аллоҳ покдир. Агар ўша пок бўлган Зот маркабни бизга бўйсундириб қўймаганида, **«Биз бунга қодир эмас эдик»**.

Бизда бундай маркабларни бўйсундириб олиш имкони йўқ. Бу иш бизнинг қўлимиздан келмас эди.

«Ва, албатта, биз Роббимизга қайтгувчилардирмиз», дегайсиз».

Ҳеч қачон бошқага қайтмаймиз. Шунинг учун доимо Уни эслаймиз. Доимо Унга ибодат ва шукр қиласиз.

Имом Муслим қилган ривоятда қуйидагилар айтилади:

«Расууллоҳ соллалоҳу алайҳи васаллам қачон сафарга чиқиб, уловга минсалар, уч марта «Аллоҳу акбар» деб такбир айттар ва қуидагиларни ўқир эдилар: «Бизга буни бўйсундирган Зот покдир. Биз бунга қодир эмас эдик. Ва албатта, биз Роббимизга қайтгувчилардирмиз. Ё Аллоҳ! Биз Сендан бу сафаримизда яхшилик ва тақвони, Ўзинг рози бўладиган амалларни сўраймиз. Ё Аллоҳ! Ўзинг бизга бу сафаримизни осон қилгин. Унинг узоғини яқин қилгин. Ё Аллоҳ! Сенинг Ўзинг сафардаги соҳибсан. Аҳли аёлдаги халифасан. Ё Аллоҳ! Мен Сендан сафар қийинчиликларидан, турли ёмонликлардан, молу мулк ва аҳли аёлнинг ёмонликка юз тутишидан паноҳ сўрайман».

Ҳар бир мусулмон одам бунга амал қилмоғи даркор.

Ушбу дуони яхшилаб ёд олиб, ҳар сафар маркабга минганда ўқиб юриш тавсия қилинади.

Ҳозирда кўпчилик айнан ушбу ҳадиси шарифга амал қиласди.

4651. Али ибн Робийъа розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Али розияллоҳу анҳуга уловини миниши учун келтирилганда ҳозир бўлдим. Оёғини узангига қўйганда уч марта «Бисмиллаҳ»ни айтди. Унинг устига ўтириб, ўнгланиб олгандан кейин «Алҳамду лиллаҳи. Субҳаналазии саххоро ланаа ҳааза. Ва маа куннаа лаҳу муқринийн ва иннаа илаа Робинаа ламунқолибун», деди.

Кейин уч марта «Алҳамду лиллаҳ», уч марта «Аллоҳу акбар», деб туриб, «Субҳанака, инний қод золамту нафсии. Фағfir лии, файннаҳу лаа яғfiруz-zunuba illaa anta», деди. Сўнгра кулди. Мен унга:

«Эй мўминларнинг амири, нимага кулдингиз?» дедим.

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг худди мен қилгандек қилганларини ва сўнгра кулганларини кўрдим. Бас:

«Эй Аллоҳнинг Расули! Нимадан кулдингиз?» дедим.

«Албатта, Роббинг бандасидан у «Роббим! Менинг гуноҳларимни мағфират қилгин. Албатта, гуноҳларни Сендан ўзга ҳеч ким мағфират қилмас», деса, хурсанд бўлур», дедилар».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилганлар.

Шарҳ: Бу ривоятда саҳобаи киромларнинг Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга қанчалар диққат ва ҳиммат билан эргашганларидан бир намуна келмоқда. Али ибн Абу Толиб розияллоҳу анхунинг амални қилиб бўлгандан кейин Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга ўхшаб кулиб қўйишлари бунинг далилидир.

4652. Ибн Умар розияллоҳу анҳумо:

«Қачон Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам лашкарлардан ёки сарийялардан ёки ҳаждан ёҳуд умрадан қайтсалар, довон ва тепаликка етгандаридан уч марта такбир айтар ва сўнгра «Лаа илааҳа иллаллоҳу, вахдаҳу лаа шарийка лаҳу, лаҳул мулку ва лаҳул ҳамду ва ҳува алаа кулли шайъин қодийр. Ойибуна, тааибуна, обидуна, саажидуна лироббинаа ҳаамидуни. Содақаллоҳу ваъдаҳу ва насара абдаҳу ва ҳазамал аҳзаба вахдаҳу», дер эдилар».

Икки Шайх ривоят қилганлар.

Шарҳ: Дуонинг маъноси: «Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ. Унинг Ўзи ёлғиздир, шериги йўқдир. Мулк Уникидир. Ҳамд Уникидир. У ҳар бир нарсага қодирдир. Роббимизга қайтувчимиз, тавба қилувчимиз, ибодат қилувчимиз, сажда қилувчимиз, ҳамд айтувчимиз. Аллоҳ ваъдасига содик қолди. Бандасига нусрат берди. Гуруҳларни ёлғиз Ўзи енгди».

Бу ривоятда сафарда юрганда, бирор довон ёки қир ошаётганда ўқиладиган дуо зикр қилинган. Бунга ҳам амал килишга одатланишимиз керак.

Шайх Муҳаммад Содик Муҳаммад Юсуф

(Ҳадис ва ҳаёт китобидан)